

КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНА ЗУМОВЛЕНІСТЬ ПАРАВЕРБАЛЬНИХ ЗАСОБІВ ВЕБІНАРІВ НА ЕКОЛОГІЧНУ ТЕМАТИКУ ЯК МУЛЬТИМОДАЛЬНИХ УТВОРЕНЬ

Ворошилова Р.В.

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
rweselka@gmail.com

This study examines the role of paraverbal features in the communicative-pragmatic structure of multimodal texts, focusing on German-language ecological webinars from the EuropeCalling platform. The analysis explores prosodic characteristics such as speech rate, rhythm, voice volume, pauses, and intonational variability. The findings suggest that these features contribute to the semantic organization of the text, audience engagement, and the emotional expressiveness of speeches. The study highlights the importance of combining paraverbal and visual elements to enhance the effectiveness of ecological communication.

Key words: multimodal communication, paraverbal features, prosody, ecological webinars, persuasive discourse.

Сучасна цифрова комунікація передбачає використання мультимодальних текстів, які поєднують вербальні, невербальні та паравербальні засоби для ефективного донесення інформації. Вебінари як форма інформаційної, освітньої, наукової або маркетингової комунікації є одними з найбільш показових прикладів такого поєднання. У цьому дослідженні розглядається роль паравербальних засобів у комунікативно-прагматичній структурі мультимодальних текстів на прикладі німецькомовних екологічних вебінарів платформи EuropeCalling.

Паравербальні засоби часто розглядають як допоміжні у спілкуванні, проте відповідно до результатів досліджень науковців вони передають набагато більшу кількість інформації, ніж вербальні (Селіванова, 2011, с. 128).

Існують різні підходи до визначення і класифікації паравербальних засобів. У пропонованій публікації увага приділялась передусім просодичним характеристикам мовлення, таким як висотнональний рівень, темп, ритм, гучність голосу і паузи, що відіграють важливу роль у створенні комунікативного ефекту. Вони можуть підсилювати змістовий складник мовлення, виражати ставлення мовця до теми та аудиторії, а також формувати когнітивну доступність інформації (Деде, 2023, с. 118).

У контексті вебінарів як мультимодальних утворень паравербальні засоби можуть виконувати такі функції:

1. Сміслова організація тексту – виокремлення важливої інформації за допомогою наголосу, зміни темпу мовлення.
2. Емоційність виголошеного тексту – вираження зацікавленості, тривоги, занепокоєння через тон голосу.
3. Утримання уваги аудиторії – ритмічне мовлення, використання пауз.

4. Регуляція інтерактивності – інтонаційні маркери залучення слухачів, використання риторичних питань.

Для аналізу було обрано серію вебінарів від EuropeCalling, присвячених екологічній тематиці. Було здійснено аудіолінгвістичний аналіз виступів спікерів з метою виявлення типових паравербальних засобів та їхнього комунікативного навантаження.

Елементи аналізу містили темп мовлення (повільний, середній, швидкий), рівень інтонаційної варіативності, наявність логічних пауз, гучність голосу в ключових фрагментах, використання невербальних підсилювачів (жестів, міміки).

Аналіз показав, що у вебінарах EuropeCalling спостерігаються такі тенденції у використанні паравербальних засобів:

- повільний або помірний темп мовлення (особливо при поясненні складних екологічних концепцій) сприяє кращому сприйняттю інформації;
- часте використання логічних пауз для акцентування важливих тез і надання слухачам часу для осмислення матеріалу;
- високий рівень інтонаційної варіативності, що допомагає утримувати увагу аудиторії та підкреслювати емоційну залученість спікера;
- посилення вербального контенту паравербальними компонентами, такими як зміна гучності голосу разом із зміною інтонаційного контуру висловлення, підсилені невербальними засобами: жестикуляцією та візуалізацією за допомогою слайдів презентації.

Вебінари EuropeCalling демонструють ефективне поєднання паравербальних засобів з візуальними елементами (інфографікою, відеовставками), що сприяє кращому розумінню екологічних проблем і стимулює дискусію.

Паравербальні засоби відіграють ключову роль у мультимодальних персуазивних інфоблоках вебінарів, зокрема у сфері екологічної комунікації. Вони сприяють підвищенню ефективності передачі інформації, забезпечують залучення слухачів та підсилюють прагматичний складник повідомлення. Вебінари EuropeCalling слугують показовим прикладом того, як стратегічне використання темпу мовлення, пауз, інтонації та гучності голосу може покращити сприйняття складного контенту.

Література

1. Деде, Ю. В. (2023). *Вербальні та паравербальні засоби реалізації стратегії мітигації в англомовному художньому дискурсі*. Дис. на здобуття наук. ст. доктора філософії (PhD) за спеціальністю 035 Філологія. Одеський нац. ун-т ім. І.І Мечникова, м. Одеса. https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/science/razovi_spec_vcheni_rady/df310352023/dys_dede_yu-v.pdf
2. Селіванова, О. О. (2011). *Основи теорії мовної комунікації*. Черкаси, Видавництво Чебаненко Ю. А.